

**ZASADY NABORU PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH
W PROCESIE OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
OBSZARU REWITALIZACJI MIASTA ORZESZE**

- I. Inicjatorem przedsięwzięcia (projektu) może być każdy podmiot, który zamierza realizować przedsięwzięcie rewitalizacyjne na obszarze rewitalizacji i ma pełną zdolność do czynności prawnych.
- II. W związku z tym, że rewitalizacja ma być procesem integrującym działania ze sfery społecznej ze sferami: gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną czy techniczną, preferowane są przedsięwzięcia realizowane w partnerstwie, wpływające trwale na każdą z wymienionych sfer.
- III. Horyzont czasowy realizacji projektów jest tożsamy z okresem obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji obszaru rewitalizacji Miasta Orzesze na lata 2026 – 2035.
- IV. Zgłaszane przedsięwzięcia powinny spełniać następujące warunki:
 - 1) znajdować się na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą nr XVIII/189/25 Rady Miejskiej Orzesze z dnia 23 października 2025 roku (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2025 r., poz. 6066), (link do podglądu mapowego: <https://morzesze.e-mapa.net/?userview=405>)
 - 2) mieć związek z wyznaczonymi celami i kierunkami działań GPR:
 - **Cel 1. Zwiększenie aktywności i samodzielności mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez programy aktywizacji, edukacji i uczestnictwa w kulturze oraz sporcie.**
 - ☐ Kierunek działania 1.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu m.in. poprzez rozwój usług społecznych.
 - ☐ Kierunek działania 1.2. Przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym poprzez wzmacnianie integracji społecznej przez kulturę, rekreację i sport.
 - ☐ Kierunek działania 1.3. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i podnoszenie kompetencji mieszkańców, w tym poprzez organizację działań aktywizacyjnych i reintegracyjnych.
 - **Cel 2. Ukształtowanie atrakcyjnych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych, w tym nadanie nowych funkcji obiektom o wartości historycznej i technicznej poprzez modernizację zasobów i podniesienie jakości infrastruktury.**
 - ☐ Kierunek działania 2.1. Kreowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej poprzez podniesienie standardów infrastrukturalnych na obszarze rewitalizacji.
 - ☐ Kierunek działania 2.2. Ożywienie i uporządkowanie przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji, sprzyjające integracji i aktywizacji mieszkańców oraz zapewniające ochronę dziedzictwa.
 - ☐ Kierunek działania 2.3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji w sposób służący zwiększeniu mobilności i poprawie dostępności usług.

• **Cel 3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym poprzez rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury i podniesienie świadomości ekologicznej.**

- ☐ Kierunek działania 3.1. Rozwój świadomości ekologicznej poprzez działania edukacyjne, animacyjne i inwestycyjne.
- ☐ Kierunek działania 3.2. Rozwój gospodarki wodno-kanalizacyjnej oraz uporządkowanie zielono-niebieskiej infrastruktury i retencji, zazielenianie przestrzeni publicznych.
- ☐ Kierunek działania 3.3. Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja niskiej emisji na obszarze rewitalizacji służące poprawie warunków życia.

- 3) wykonalność techniczna i organizacyjna projektu, potwierdzona powinna być kompletnością informacji wymaganych do ujawnienia w karcie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego,
 - 4) spełniać wymagania określone dla Działania FESL.09.03 Rewitalizacja obszarów miejskich w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027¹;
- V. Co do zasady przedsięwzięcie powinno być realizowane na obszarze rewitalizacji. Dopuszcza się jednak możliwość zgłaszania przedsięwzięć realizowanych poza obszarem rewitalizacji, jeśli będą one służyć realizacji celów przypisanych obszarowi rewitalizacji i pomogą wyprowadzić rewitalizowane obszary ze stanu zdegradowanego, a beneficjentem ostatecznym projektu będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Dotyczy to zwłaszcza inicjatyw społecznych nakierowanych na aktywizację zawodową i społeczną. Projekt położony poza obszarem rewitalizacji wymaga dodatkowego uzasadnienia dotyczącego jego lokalizacji oraz związków z procesem rewitalizacji.
- VI. Wszystkie zgłaszane projekty powinny uwzględniać konieczność dostosowania do potrzeb osób o szczególnych potrzebach w zakresie dostępności.
- VII. Propozycje projektów ostatecznie wpisane do GPR ułatwią wnioskodawcy ubieganie się o zewnętrzne środki finansowe, np. ze środków unijnych w ramach *Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027* (FESL 2021-2027) lub programów rządowych. Niniejszy nabór nie gwarantuje przyznania dofinansowania ze środków unijnych lub programów rządowych.
- VIII. Założono włączenie do GPR również takich projektów, które przewidziane zostały do dofinansowania z innych środków, niż przykładowo FESL 2021-2027, a będą mieć charakter rewitalizacyjny.
- IX. W przypadku, gdy przedsięwzięcie będzie obejmowało prace remontowe, konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane budynków lub zagospodarowanie terenu w rozumieniu przepisów prawa, wnioskodawca zobowiązany jest do deklaracji, że posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, wynikający z prawa własności, stosunku zobowiązaniowego (umowy dzierżawy, najmu), zgody na korzystanie z budynku lub terenu udzielonej przez jego właściciela lub w innej formie przewidzianej przepisami prawa.
- X. Zgłoszenie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, którego realizacja stanowi zadanie innego podmiotu niż podmiot zgłaszający, wymaga pisemnej zgody tego podmiotu (właściciela/zarządcy nieruchomości, na której planowana jest realizacja projektu) – należy dołączyć ją do zgłoszenia.

¹ Zapisy SZOP FESL 2021-2027 dotyczące nadmienionego działania zamieszczono załączeniu

- XI. Przedsięwzięcia zgłoszone w naborze zostaną zweryfikowane pod względem położenia w granicach obszaru rewitalizacji, możliwości ich realizacji, spójności z celami procesu rewitalizacji wynikającymi z GPR oraz ich wpływu na poprawę jakości życia mieszkańców. Przedsięwzięcia, które spełnią wyżej określone kryteria zostaną wpisane na listę projektów podstawowych lub uzupełniających GPR.
- XII. Propozycję projektów z użyciem formularza – karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, stanowiącej załącznik do niniejszych Zasad, należy zgłaszać od dnia 2 lutego 2026 r. do dnia 27 lutego 2026 r. (za decydującą uznaje się datę wpływu do Urzędu Miejskiego Orzesze) drogą:
- mailową na adres: gpr@orzesze.pl lub
 - drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miejski Orzesze, ul. Św. Wawrzyńca 21, 43-180 Orzesze lub
 - bezpośrednio w Biurze Podawczym Urzędu Miejskiego Orzesze (ul. Św. Wawrzyńca 21, 43-180 Orzesze) w godzinach pracy Urzędu.
- W naborze należy złożyć Kartę przedsięwzięcia rewitalizacyjnego w co najmniej dwóch formatach: edytowalnym oraz oryginalnym (w wersji papierowej lub skan w formacie pdf z podpisem inicjatora).
- XIII. Miasto Orzesze, jako organizator naboru, zastrzega sobie możliwość wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia lub skorygowania zgłoszonego projektu, w szczególności w przypadku niekompletnego wypełnienia formularza, niespełnienia zasad naboru lub błędnego zastosowania zapisów wynikających z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Brak odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia w terminie 7 dni roboczych będzie skutkował wyłączeniem projektu z procedury ujęcia w GPR.
- XIV. Dodatkowe informacje dotyczące naboru przedsięwzięć do opracowywanego GPR można uzyskać osobiście w Urzędzie Miejskim Orzesze (ul. Św. Wawrzyńca 21, pokój nr 7) w godzinach jego otwarcia bądź drogą mailową: gpr@orzesze.pl lub telefonicznie: (32) 3248814 lub (32) 3248815.

Działanie FESL.09.03 Rewitalizacja obszarów miejskich

Cel szczegółowy:

Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Zakres interwencji:

Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych

Opis działania:

Wsparcie przeznaczane będzie na kontynuację procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, objętych rewitalizacją.

Zakłada się realizację działań kompleksowych odpowiadających na wyzwania i problemy społeczne obszarów rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań zrównoważonych, niskoemisyjnych, zasobooszczędnych, wykorzystaniem zielonej i błękitnej infrastruktury, przywróceniem i poprawą jakości środowiska naturalnego oraz dostosowaniem obiektów i przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Typ projektu:

Zagospodarowania terenów i obiektów w miastach, oraz na obszarach miejsko-wiejskich wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia na obszarach rewitalizacji.

Obligatoryjne warunki wsparcia:

Wsparcie realizowane będzie w oparciu o pozytywnie zweryfikowane Gminne Programy Rewitalizacji (GPR w rozumieniu ustawy o rewitalizacji, zweryfikowany i umieszczony w wykazie programów rewitalizacji), spełniające wymogi strategii terytorialnych zgodnie z art. 36 ust. 8 i 9 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Infrastruktura projektu będzie wykorzystywana do realizacji działań o wymiarze społecznym i nie generuje dochodu.

Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią integralną część większego projektu, nie są dominującą częścią projektu, a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowanych operacji. Projekty te nie mogą wiązać się z budową nowych dróg czy parkingów lub – w przypadku istniejących – zwiększaniem ich przepustowości, ani też w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

W ramach projektu możliwa jest realizacja ciągów pieszych, ciągów pieszo-rowerowych, dróg/ścieżek/szlaków rowerowych nie wykorzystywanych do prowadzenia ruchu samochodowego.

Wsparcie istniejącej infrastruktury. Nowe inwestycje będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.

W ramach projektu możliwy jest zakup wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celu projektu.

Szczególna dbałość o tereny zielone będzie miała miejsce w projektach rewitalizacyjnych przestrzeni publicznych, których projektowanie winno kierować się postulatami maksymalnego zachowania istniejących drzew i krzewów, poprawy warunków ich wzrostu oraz zwiększania powierzchni biologicznie czynnych. Nie kwalifikuje się usunięcia drzew i krzewów, chyba że:

- udokumentowano zagrożenie z ich strony np. w wyniku spróchnienia,
- w razie braku możliwości zrealizowania inwestycji bez usunięcia drzewa lub krzewu są one profesjonalnie przesadzone w inne miejsce lub zostaną wykonane nasadzenia zastępcze.

Brak wsparcia dla infrastruktury mieszkaniowej. Wsparte mogą być przestrzenie funkcjonalnie powiązane z infrastrukturą mieszkaniową (podwórka, otoczenie budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych).

Działania wchodzące w zakres innych CP, które będą wdrażane w ramach CP5 muszą być zgodne z zasadami uzgodnionymi dla tych obszarów w ramach odpowiednich CP.

Wydatki związane z wymianą i zakupem instalacji grzewczej, źródła ciepła, termomodernizacją i termoizolacją budynku, wykonaniem OZE w ramach projektu, nie mogą przekroczyć ustalonego limitu procentowego w wartości całkowitej wydatków kwalifikowalnych projektu.

W ramach działania wspierane będzie zastosowanie rozwiązań cyfrowych, zwłaszcza zdalnego dostępu do usług publicznych, dostępnych w rewitalizowanych obiektach i przestrzeniach.

Działanie będzie realizowane z uwzględnieniem zasad horyzontalnych (zgodnie z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.), a obowiązek ich stosowania wynika z Umowy Partnerstwa, programu oraz wytycznych.

Ze względu na upowszechnianie modelu edukacji włączającej (zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami) szkoły specjalne i inne placówki, które prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym, nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie:
85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję):
85

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje kultury, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Organizacje pozarządowe, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO114 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekułtywowana na obszarach miejskich

WLWK-PLRO146 - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych